

DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/1184**z 10. februára 2023,****ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 vypracovaním metodiky Únie, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá výroby kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov ⁽¹⁾, a najmä na jej článok 27 ods. 3 siedmy pododsek,

keďže:

- (1) Kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu sú dôležité na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov v odvetviach, pri ktorých sa očakáva, že v dlhodobom horizonte budú využívať kvapalné a plyné palivá, napríklad v námornej a leteckej doprave. Aby sa mohli kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu považovať za plne obnoviteľné, je potrebné vytvoriť metodiku Únie, ktorou sa stanovujú podrobné pravidlá pre elektrickú energiu používanú na ich výrobu. Na tento účel a vzhľadom na celkové environmentálne ciele v smernici (EÚ) 2018/2001 je potrebné stanoviť jasné pravidlá, ktoré sú založené na objektívnych a nediskriminačných kritériách. Kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobené z elektriny sa považujú za obnoviteľné v zásade len vtedy, ak táto elektrina pochádza z obnoviteľných zdrojov. Táto elektrina z obnoviteľných zdrojov môže byť dodávaná zariadením priamo pripojeným k zariadeniu (zvyčajne elektrolyzér), ktoré vyrába kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, alebo môže pochádzať priamo zo siete.
- (2) Energetický obsah takmer všetkých kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu je založený na čistom vodíku vyrábanom elektrolyzou. Intenzita emisií vodíka vyrábaného prostredníctvom elektriny z fosílnych palív je výrazne vyššia ako intenzita emisií vodíka, ktorý sa vyrába konvenčnými postupmi zo zemného plynu. Je preto dôležité zabezpečiť, aby sa dopyt po elektrine určenej na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu uspokojoval elektrinou z obnoviteľných zdrojov. Po ruskej invázii na Ukrajinu sa potreba rýchleho prechodu Únie na čistú energiu a zníženia jej závislosti od dovozu fosílnych palív stala ešte výraznejšou a silnejšou. Komisia v oznámení REPowerEU ⁽²⁾ navrhla stratégiu na dosiahnutie nezávislosti od ruských fosílnych palív ešte pred koncom tohto desaťročia. Kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu zohrávajú v tomto úsilí, ako aj pri znižovaní závislosti od fosílnych palív vo všeobecnosti, dôležitú úlohu. Kritériá, ktoré sa majú stanoviť, sú dôležité aj preto, aby sa na výrobu požadovanej elektrickej energie nemusel zvyšovať dovoz fosílnych palív z Ruska, a to v dôsledku dopytu po elektrine na výrobu vodíka potrebného pre palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.
- (3) Pravidlá stanovené v tomto nariadení by sa mali uplatňovať bez ohľadu na to, či sa kvapalné a plyné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrábajú na území Únie alebo mimo neho. Ak sa odkazuje na ponukovú oblasť a obdobie zúčtovania odchýlok, čo sú pojmy, ktoré existujú v Únii, ale nie vo všetkých ostatných krajinách, je vhodné výrobcom palív z tretích krajín umožniť, aby využívali rovnocenné pojmy za predpokladu, že sa nezmení cieľ tohto nariadenia a že ustanovenie sa vykonáva na základe čo najviac podobného pojmu existujúceho v dotknutej tretej krajine. V prípade ponukových oblastí môžu takýmito pojmami byť podobné regulácie trhu, fyzické vlastnosti elektrizačnej sústavy, najmä úroveň prepojenia, alebo v krajnom prípade krajina.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82.⁽²⁾ COM(2022) 108 final.

- (4) Formovanie odvetvia vodíka, jeho hodnotového reťazca a trhu s ním znamená, že plánovanie a výstavba zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ako aj zariadení vyrábajúcich kvapalné a plynne palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu často čelia výrazným omeškaniam pri povoľovacích postupoch a iným neočakávaným prekážkam, a to napriek tomu, že majú vstúpiť do prevádzky v rovnakom čase. Z dôvodu praktickej uskutočniteľnosti je preto pri určovaní, či bolo zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov uvedené do prevádzky po zariadení vyrábajúcom kvapalné a plynne palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu alebo súbežne s ním, vhodné zohľadniť obdobie najviac 36 mesiacov. Získavanie elektriny z obnoviteľných zdrojov na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu prostredníctvom priameho pripojenia zo zariadenia vyrábajúceho elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktoré nie je pripojené k sieti, preukazuje, že elektrina sa vyrába v tomto zariadení. Ak sú však zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov a zariadenie vyrábajúce vodík nielen priamo pripojené, ale aj pripojené k sieti, malo by sa preukázať, že elektrina používaná na výrobu vodíka sa dodáva prostredníctvom tohto priameho pripojenia. Zariadenie dodávajúce elektrinu na výrobu vodíka prostredníctvom priameho pripojenia by malo v každom prípade dodávať elektrinu z obnoviteľných zdrojov. Ak dodáva elektrinu z neobnoviteľných zdrojov, výsledný vodík by sa nemal považovať za čistý.
- (5) V ponukových oblastiach, v ktorých elektrina z obnoviteľných zdrojov už predstavuje dominantný podiel, by sa elektrina odoberaná zo siete mala považovať za plne obnoviteľnú za predpokladu, že počet hodín prevádzky pri plnom zaťažení, pokiaľ ide o výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, je obmedzený na podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov v ponukovej oblasti a každá výroba nad rámec tohto podielu sa nepovažuje za obnoviteľnú. Pridávanie ďalších zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov nie je potrebné vzhľadom na to, že možno primerane predpokladať, že výroba čistého vodíka v ponukovej oblasti, v ktorej podiel energie z obnoviteľných zdrojov presahuje 90 %, umožňuje splnenie kritéria úspory skleníkových plynov na úrovni 70 %, ktoré sa stanovuje v článku 25 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/2001, a že môže vytvárať problémy v prevádzke elektrizačnej sústavy.
- (6) Podobne v ponukových oblastiach, kde je intenzita emisií elektriny nižšia ako 18 gCO₂eq/MJ, nie je na dosiahnutie 70 % úspory emisií vodíka z obnoviteľných zdrojov potrebné pridávať ďalšie zariadenia vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov. V takýchto prípadoch je vhodné elektrinu odoberanú zo siete považovať za plne obnoviteľnú len vtedy, ak sa obnoviteľné vlastnosti elektriny preukážu zmluvami o nákupe energie z obnoviteľných zdrojov a uplatnením kritérií časovej a geografickej korelácie. Nedodržanie týchto podmienok a kritérií bude mať za následok to, že sa elektrina používaná na výrobu kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebude považovať za plne obnoviteľnú.
- (7) Ďalej je vhodné elektrinu odoberanú zo siete považovať za plne obnoviteľnú vtedy, ak výroba kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu podporuje integráciu obnoviteľnej výroby elektriny do elektrizačnej sústavy a znižuje potrebu redispečingu výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov.
- (8) Výrobou čistého vodíka by sa vo všetkých ostatných prípadoch malo stimulovať zavádzanie nových kapacít na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov a výroba by sa mala uskutočňovať v čase a na miestach s dostupnosťou elektriny z obnoviteľných zdrojov (časová a geografická korelácia) s cieľom vyhnúť sa stimulom na väčšiu výrobu elektriny z fosílnych palív. Vzhľadom na to, že plánovanie a výstavba zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov často čelia výrazným omeškaniam pri povoľovacích postupoch, je vhodné považovať zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov za nové vtedy, ak bolo uvedené do prevádzky najskôr 36 mesiacov pred zariadením vyrábajúcim kvapalné a plynne palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.
- (9) Zmluvy o nákupe elektriny sú vhodným nástrojom na stimulovanie zavádzania nových kapacít na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov za predpokladu, že nové kapacity na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov nedostávajú žiadnu finančnú podporu, keďže čistý vodík sa už podporuje možnosťou jeho započítania k povinnosti výrobcov palív stanovenej v článku 25 smernice (EÚ) 2018/2001. Ako alternatívne riešenie by mohli výrobcovia palív určité množstvo elektriny z obnoviteľných zdrojov potrebné na výrobu kvapalných a plyných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobiť aj v rámci svojej vlastnej kapacity výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov. Zrušenie zmluvy o nákupe elektriny by nemalo narušovať možnosť naďalej považovať

zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov za nové zariadenie, ak sa naň vzťahuje nová zmluva o nákupe elektriny. Každé rozšírenie zariadenia vyrábajúceho čistý vodík, ktorým sa zvyšuje jeho výrobná kapacita, možno okrem toho považovať za také, ktoré bolo uvedené do prevádzky v rovnakom čase ako pôvodné zariadenie. Predišlo by sa tým novej potrebe uzatvárať s jednotlivými zariadeniami zmluvy o nákupe elektriny pri každom ich rozšírení, čím sa znižuje administratívna záťaž. Splatená finančná podpora alebo finančná podpora pre pozemné prepojenia alebo pripojenia do siete, pokiaľ ide o zariadenie na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, by sa nemali považovať za prevádzkovú ani investičnú pomoc.

- (10) Vzhľadom na kolísavú povahu niektorých zdrojov energie z obnoviteľných zdrojov vrátane veternej a solárnej energie, ako aj na preťaženie elektrizačnej sústavy, nemusí byť elektrina z obnoviteľných zdrojov dostupná na výrobu čistého vodíka nepretržite. Je preto vhodné stanoviť pravidlá, ktorými sa zabezpečí výroba čistého vodíka v čase a na miestach s dostupnosťou elektriny z obnoviteľných zdrojov.
- (11) S cieľom dokázať, že čistý vodík sa vyrába v čase dostupnej elektriny z obnoviteľných zdrojov, by výrobcovia vodíka mali preukázať, že výroba čistého vodíka sa uskutočňuje v rovnakom kalendárnom mesiaci ako výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov, že elektrolyzér používa uloženú elektrinu z obnoviteľných zdrojov, alebo že elektrolyzér využíva elektrinu v čase, keď sú ceny elektriny také nízke, že výroba elektriny z fosílnych palív nie je z hospodárskeho hľadiska životaschopná, a preto dodatočný dopyt po elektrine vedie k väčšej výrobe elektriny z obnoviteľných zdrojov a nezvyšuje výrobu elektriny z fosílnych palív. Kritérium synchronizácie by sa malo sprísniť, keď sa stanú dostupnými trhy, infraštruktúry a technológie umožňujúce rýchle prispôbenie výroby vodíka a synchronizáciu výroby elektriny a výroby vodíka.
- (12) Ponukové oblasti sú navrhnuté tak, aby predchádzali preťaženiu v rámci oblasti. Aby sa zabezpečilo, že medzi elektrolyzérmi vyrábajúcimi čistý vodík a zariadeniami vyrábajúcimi elektrinu z obnoviteľných zdrojov nebude dochádzať k preťaženiu, je vhodné požadovať, aby sa obidve zariadenia nachádzali v tej istej ponukovej oblasti. Ak sa nachádzajú v prepojených ponukových oblastiach, cena elektriny v ponukovej oblasti, v ktorej sa nachádza zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, by mala byť rovnaká alebo vyššia v porovnaní s ponukovou oblasťou, v ktorej sa vyrábajú kvapalné a plynné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, aby sa prispelo k zníženiu preťaženia; alebo zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov v rámci zmluvy o nákupe elektriny by sa malo nachádzať v ponukovej oblasti na mori prepojenej s ponukovou oblasťou, v ktorej sa nachádza elektrolyzér.
- (13) S cieľom riešiť vnútroštátne osobitosti ponukových oblastí a podporovať integrované plánovanie elektrizačných sústav a vodíkových sietí by sa členským štátom malo umožniť stanovenie dodatočných kritérií v súvislosti s polohou elektrolyzérov v rámci ponukových oblastí.
- (14) Výrobcovia palív by mohli flexibilne skombinovať rôzne možnosti započítavania elektriny, ktorá sa používa na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, za predpokladu, že na každú jednotku vstupu elektriny sa uplatní len jedna možnosť. Na overenie riadneho dodržiavania pravidiel je vhodné od výrobcov palív požadovať, aby dôkladne zdokumentovali, ktoré možnosti sa uplatnili na zdroj elektriny z obnoviteľných zdrojov, ktorý sa používa na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu. Očakáva sa, že dobrovoľné a vnútroštátne schémy budú zohrávať dôležitú úlohu pri uplatňovaní a certifikácii pravidiel v tretích krajinách, keďže od členských štátov sa vyžaduje, aby akceptovali dôkazy získané z uznaných dobrovoľných schém.
- (15) V článkoch 7 a 19 smernice (EÚ) 2018/2001 sa stanovujú dostatočné záruky, aby sa obnoviteľnosť elektriny používanej na výrobu čistého vodíka nárokovala len raz a len v jednom odvetví konečného použitia. V článku 7 uvedenej smernice sa zabezpečuje, že pri výpočte celkového podielu obnoviteľných zdrojov energie na hrubej konečnej energetickej spotrebe sa nezohľadňujú kvapalné a plynné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, keďže sa už zohľadnila elektrina použitá na ich výrobu. Článkom 19 uvedenej smernice by sa malo predísť tomu, aby mohli potvrdenia o pôvode získať aj výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov aj výrobcovia kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobených z tejto elektriny, a to tým, že sa zabezpečí, aby boli potvrdenia o pôvode, ktoré boli vydané výrobcovi elektriny z obnoviteľných zdrojov, zrušené.

- (16) Vykonávaníu časovej korelácie v krátkodobom horizonte bráni technologické prekážky merania hodinovej zhody, náročné dôsledky konštrukcie elektrolyzéroov, ako aj nedostatočná vodíková infraštruktúra umožňujúca uskladňovanie a prepravu čistého vodíka koncovým používateľom, ktorí potrebujú nepretržité dodávky vodíka. Aby bolo možné výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu zintenzívniť, kritériá časovej korelácie by mali byť v počiatočnej fáze pružnejšie, čím sa účastníkom trhu umožní zaviesť potrebné technologické riešenia.
- (17) Vzhľadom na čas potrebný na plánovanie a výstavbu zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov a na nedostatok nových zariadení vyrábajúcich elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktorým sa neposkytuje podpora, by sa požiadavky stanovené v článku 5 písm. a) a b) tohto nariadenia mali uplatňovať až v pokročilejšom štádiu.
- (18) Závislosť od fosílnych palív na výrobu elektriny by sa mala v priebehu času znižovať súbežne s realizáciou Európskej zelenej dohody a podiel energie z obnoviteľných zdrojov by sa mal zvyšovať. Komisia by mala tento vývoj pozorne monitorovať a posúdiť vplyv požiadaviek stanovených v tomto nariadení, najmä v súvislosti s postupným sprísňovaním požiadaviek na časovú koreláciu, pokiaľ ide o výrobné náklady, úspory emisií skleníkových plynov a energetický systém, a najneskôr do 1. júla 2028 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovujú podrobné pravidlá, ktorými sa určí, kedy možno elektrinu používanú na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu plne započítavať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov. Tieto pravidlá sa uplatňujú na výrobu kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu prostredníctvom elektrolyzy a analogicky aj na menej bežné spôsoby výroby.

Uplatňujú sa bez ohľadu na to, či sa kvapalné a plyné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrába na území Únie alebo mimo neho.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „ponuková oblasť“ je ponuková oblasť vymedzená v článku 2 bode 65 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 ^(*) pre členské štáty alebo ekvivalentný pojem pre tretie krajiny;
2. „priame vedenie“ je priame vedenie vymedzené v článku 2 bodu 41 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 ^(*);
3. „zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov“ sú samostatné jednotky alebo skupiny jednotiek vyrábajúce elektrinu na jednom alebo viacerých miestach z rovnakých alebo z rôznych obnoviteľných zdrojov, ako sa vymedzujú v článku 2 bode 1 smernice (EÚ) 2018/2001, okrem jednotiek vyrábajúcich elektrinu z biomasy a skladovacích jednotiek;

^(*) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/943 z 5. júna 2019 o vnútornom trhu s elektrinou (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 54).

^(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/944 z 5. júna 2019 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a o zmene smernice 2012/27/EÚ (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019, s. 125).

4. „výrobca paliva“ je hospodársky subjekt, ktorý vyrába kvapalné a plynné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu;
5. „uvedenie do prevádzky“ je spustenie výroby kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu alebo elektriny z obnoviteľných zdrojov po prvý raz alebo po modernizácii vymedzenej v článku 2 bode 10 smernice (EÚ) 2018/2001, ktorá vyžaduje investície presahujúce 30 % investícií, ktoré by boli potrebné na vybudovanie podobného nového zariadenia;
6. „inteligentný merací systém“ je inteligentný merací systém vymedzený v článku 2 bode 23 smernice (EÚ) 2019/944;
7. „obdobie zúčtovania odchýlok“ je obdobie zúčtovania odchýlok vymedzené v článku 2 bode 15 nariadenia (EÚ) 2019/943 v rámci Únie alebo ekvivalentný pojem pre tretie krajiny.

Článok 3

Pravidlá, na základe ktorých možno elektrinu získanú z priameho pripojenia na zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov

Na účely preukázania súladu s kritériami stanovenými v článku 27 ods. 3 piatom pododseku smernice (EÚ) 2018/2001, na základe ktorých možno elektrinu získanú z priameho pripojenia na zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov, poskytne výrobca paliva tieto dôkazy:

- a) zariadenia vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov sú pripojené na zariadenie vyrábajúce kvapalné a plynné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu priamym vedením alebo výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov a výroba kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu prebieha v rámci toho istého zariadenia;
- b) zariadenia vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov boli uvedené do prevádzky najskôr 36 mesiacov pred zariadením vyrábajúcim kvapalné a plynné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu; ak sa k existujúcemu zariadeniu vyrábajúcemu kvapalné a plynné palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu pridá dodatočná výrobná kapacita, pridaná kapacita sa považuje za súčasť existujúceho zariadenia za predpokladu, že sa kapacita pridá na tom istom mieste a toto pridanie sa uskutoční najneskôr 36 mesiacov po uvedení prvého zariadenia do prevádzky;
- c) zariadenie vyrábajúce elektrinu nie je pripojené do siete alebo zariadenie vyrábajúce elektrinu je pripojené do siete, ale inteligentný merací systém, ktorý meria všetky toky elektriny zo siete, ukazuje, že na výrobu kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nebola zo siete odobraná žiadna elektrina.

Ak výrobca paliva využíva aj elektrinu zo siete, môže ju plne započítavať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ak spĺňa pravidlá uvedené v článku 4.

Článok 4

Všeobecné pravidlá, na základe ktorých možno elektrinu odobranú zo siete plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov

1. Výrobcovia paliva môžu elektrinu odobranú zo siete plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ak sa zariadenie vyrábajúce kvapalné a plynné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nachádza v ponukovej oblasti, v ktorej priemerný podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov presiahol v predchádzajúcom kalendárnom roku 90 % a výroba kvapalných a plyných palív v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nepresiahne maximálny počet hodín stanovený vo vzťahu k podielu elektriny z obnoviteľných zdrojov v ponukovej oblasti.

Tento maximálny počet hodín sa vypočíta vynásobením celkového počtu hodín v každom kalendárnom roku podielom elektriny z obnoviteľných zdrojov nahlásenej pre ponukovú oblasť, v ktorej sa vyrába kvapalné a plynné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu. Priemerný podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov sa určí vydelením hrubej konečnej spotreby elektriny z obnoviteľných zdrojov v ponukovej oblasti vypočítanej analogicky k pravidlám stanoveným v článku 7 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/2001 hrubou výrobou elektriny zo všetkých zdrojov energie v zmysle

prílohy B k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 ^(³), okrem vody, ktorá bola predtým prečerpaná do hornej nádrže, plus dovoz mínus vývoz elektriny do ponukovej oblasti. Keď priemerný podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov presiahne v danom kalendárnom roku 90 %, považuje sa naďalej za vyšší ako 90 % aj počas nasledujúcich piatich kalendárnych rokov.

2. Ak nie sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, výrobcovia palív môžu elektrinu odobratú zo siete plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ak sa zariadenie vyrábajúce kvapalné a plynné motorové palivo z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu nachádza v ponukovej oblasti, v ktorej je intenzita emisií elektriny nižšia ako 18 gCO₂eq/MJ, za predpokladu, že sú splnené tieto kritériá:

- a) výrobcovia palív priamo alebo cez sprostredkovateľov uzavreli jednu alebo viacero zmlúv o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov s hospodárskymi subjektmi vyrábajúcimi elektrinu z obnoviteľných zdrojov v jednom alebo viacerých zariadeniach na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov v množstve, ktoré je prinajmenšom ekvivalentné množstvu elektriny, ktorá sa deklaruje ako elektrina plne z obnoviteľných zdrojov, a elektrina sa skutočne vyrába v tomto zariadení alebo týchto zariadeniach;
- b) sú splnené podmienky časovej a geografickej korelácie v súlade s článkami 6 a 7.

Intenzita emisií elektriny sa určuje na základe prístupu k výpočtu priemernej uhlíkovej náročnosti elektrickej energie zo siete v rámci metodiky na posudzovanie úspor emisií skleníkových plynov z kvapalných a plynných motorových palív z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu a z fosílnych palív vyrobených z odpadu stanovenej v delegovanom akte prijatom podľa článku 28 ods. 5 smernice (EÚ) 2018/2001 na základe najnovších dostupných údajov.

Ak je priemerná intenzita elektriny v danom kalendárnom roku nižšia ako 18 gCO₂eq/MJ, považuje sa naďalej za nižšiu ako 18 gCO₂eq/MJ aj počas nasledujúcich piatich rokov.

3. Elektrina odoberaná zo siete, ktorá sa používa na výrobu kvapalného a plynného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, sa môže takisto plne započítavať ako elektrina z obnoviteľných zdrojov, ak sa elektrina použitá na výrobu kvapalného a plynného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu spotrebuje počas obdobia zúčtovania odchýlok, počas ktorého môže výrobca paliva na základe dôkazov od národného prevádzkovateľa prenosovej sústavy preukázať, že:

- a) zariadenia na výrobu elektriny využívajúce obnoviteľné zdroje energie boli odoslané na zostupný redispečing v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2019/943;
- b) elektrina spotrebovaná na výrobu kvapalného a plynného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu znížila potrebu redispečingu o zodpovedajúce množstvo.

4. Ak nie sú splnené podmienky v odsekoch 1, 2 a 3, výrobcovia palív môžu elektrinu odobranú zo siete plne započítať ako elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ak spĺňa podmienky doplnkovosti, časovej a geografickej súvislosti v súlade s článkami 5, 6 a 7.

Článok 5

Doplnkovosť

Podmienka doplnkovosti uvedená v článku 4 ods. 4 prvom pododseku sa považuje za splnenú, ak výrobcovia palív vyrobia určité množstvo elektriny z obnoviteľných zdrojov, ktoré prinajmenšom zodpovedá množstvu elektriny, ktorá sa deklaruje ako elektrina plne z obnoviteľných zdrojov, vo vlastných zariadeniach, alebo priamo prípadne cez sprostredkovateľov uzavreli jednu alebo viacero zmlúv o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov s hospodárskymi subjektmi vyrábajúcimi elektrinu z obnoviteľných zdrojov v jednom alebo viacerých zariadeniach na výrobu elektriny z obnoviteľných zdrojov v množstve, ktoré prinajmenšom zodpovedá množstvu elektriny, ktorá sa deklaruje ako elektrina plne z obnoviteľných zdrojov, a elektrina sa skutočne vyrába v tomto zariadení alebo týchto zariadeniach za predpokladu, že sú splnené tieto kritériá:

^(³) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike (Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1).

- a) Zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov bolo uvedené do prevádzky najskôr 36 mesiacov pred zariadením vyrábajúcim kvapalnú a plynnú palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu.

Ak zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov spĺňa požiadavky stanovené v prvom pododseku tohto odseku na základe zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov s výrobcom paliva, ktorej platnosť uplynula, považuje sa za uvedené do prevádzky v rovnakom čase ako zariadenie vyrábajúce kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu v rámci novej zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov.

Ak sa k existujúcemu zariadeniu vyrábajúcemu kvapalnú a plynnú palivá v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu pridá dodatočná výrobná kapacita, táto pridaná kapacita sa považuje za uvedenú do prevádzky v rovnakom čase ako pôvodné zariadenie za predpokladu, že sa kapacita pridá na tom istom mieste a toto pridanie sa uskutoční najneskôr 36 mesiacov po uvedení prvého zariadenia do prevádzky.

- b) Zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov nezískalo podporu vo forme prevádzkovej pomoci alebo investičnej pomoci s výnimkou podpory, ktorú zariadenia dostali pred ich modernizáciou, finančnej podpory na pozemok alebo na pripojenie do siete, podpory, ktorá nepredstavuje čistú podporu, napríklad podpora, ktorá je plne splatená a podpora pre zariadenia vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktoré zásobujú zariadenia vyrábajúce kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu používané na výskum, testovanie a demonštráciu.

Článok 6

Časová korelácia

Do 31. decembra 2029 sa podmienka časovej korelácie uvedená v článku 4 ods. 2 a ods. 4 považuje za splnenú, ak sa kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobí počas rovnakého kalendárneho mesiaca ako elektrina z obnoviteľných zdrojov vyrobená na základe zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo z elektriny z obnoviteľných zdrojov z nového uskladňovacieho zariadenia, ktoré sa nachádza za tým istým miestom pripojenia do siete ako elektrolyzér alebo zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktorá bola spoplatnená v tom istom kalendárnom mesiaci, v ktorom bola vyrobená elektrina podľa zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov.

Od 1. januára 2030 sa podmienka časovej korelácie považuje za splnenú, ak sa kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobí počas rovnakého hodinového obdobia ako elektrina z obnoviteľných zdrojov vyrobená na základe zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo z elektriny z obnoviteľných zdrojov z nového uskladňovacieho zariadenia, ktoré sa nachádza za tým istým miestom pripojenia do siete ako elektrolyzér alebo zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ktorá bola spoplatnená v tom istom hodinovom období, v ktorom bola vyrobená elektrina podľa zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov. Po oznámení Komisii môžu členské štáty od 1. júla 2027 uplatňovať pravidlá pre kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobené na ich území, ktoré sú stanovené v tomto odseku.

Podmienka časovej korelácie sa vždy považuje za splnenú, ak sa kvapalnú a plynnú palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobí počas hodinového obdobia, kde zúčtovacia cena elektriny vyplývajúca z jednotného prepojenia denného trhu v ponukovej oblasti, ako sa uvádza v článku 39 ods. 2 písm. a) nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222⁽⁶⁾, je nižšia alebo rovná 20 EUR za MWh alebo nižšia ako 0,36-násobok ceny kvóty na emisiu jednej tony ekvivalentu oxidu uhličitého počas príslušného obdobia na účely splnenia požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽⁷⁾.

⁽⁶⁾ Nariadenie Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (Ú. v. EÚ L 197, 25.7.2015, s. 24).

⁽⁷⁾ Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

Článok 7

Geografická korelácia

1. Podmienka geografickej korelácie uvedená v článku 4 ods. 2 a ods. 4 sa považuje za splnenú, ak je splnené aspoň jedno z týchto kritérií týkajúcich sa umiestnenia elektrolyzéra:

- a) zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov na základe zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov sa nachádza alebo sa v čase uvedenia do prevádzky nachádzalo v rovnakej ponukovej oblasti ako elektrolyzér;
- b) zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov sa nachádza v prepojenej ponukovej oblasti, a to aj v inom členskom štáte, a ceny elektriny v príslušnom časovom období na dennom trhu uvedené v článku 6 v prepojenej ponukovej oblasti sú rovnaké alebo vyššie ako ceny v ponukovej oblasti, v ktorej sa vyrába kvapalné a plynné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu;
- c) zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov na základe zmluvy o nákupe elektriny z obnoviteľných zdrojov sa nachádza v ponukovej oblasti na mori, ktorá je prepojená s ponukovou oblasťou, v ktorej sa nachádza elektrolyzér.

2. Bez toho, aby boli dotknuté články 14 a 15 nariadenia (EÚ) 2019/943, členské štáty môžu zaviesť dodatočné kritériá týkajúce sa umiestnenia elektrolyzérov a zariadenia vyrábajúceho elektrinu z obnoviteľných zdrojov popri kritériách uvedených v odseku 1, aby sa zabezpečila zlučiteľnosť zvýšenia kapacity s vnútroštátnym plánovaním vodíkovej a elektrickej siete. Žiadne dodatočné kritériá nesmú mať negatívny vplyv na fungovanie vnútorného trhu s elektrinou.

Článok 8

Spoločné pravidlá

Výrobcovia palív poskytnú spoľahlivé informácie, ktorými sa preukáže splnenie všetkých požiadaviek stanovených v článkoch 3 až 7, a to aj za každú hodinu, ak je to relevantné:

- a) množstvo elektriny použitej na výrobu kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ktoré sa ďalej podrobne uvádza takto:
 - i) množstvo elektriny získanej zo siete, ktorá sa plne nezapočítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov, ako aj podiel elektriny z obnoviteľných zdrojov;
 - ii) množstvo elektriny, ktorá sa plne započítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov, pretože bola získaná z priameho pripojenia na zariadenie vyrábajúce elektrinu z obnoviteľných zdrojov, ako sa uvádza v článku 3;
 - iii) množstvo elektriny získanej zo siete, ktorá sa plne započítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v článku 4 ods. 1;
 - iv) množstvo elektriny, ktorá sa plne započítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v článku 4 ods. 2;
 - v) množstvo elektriny, ktorá sa plne započítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v článku 4 ods. 3;
 - vi) množstvo elektriny, ktorá sa plne započítava ako elektrina z obnoviteľných zdrojov v súlade s kritériami stanovenými v článku 4 ods. 4;
- b) množstvo elektriny z obnoviteľných zdrojov vyrobenej zariadeniami vyrábajúcimi elektrinu z obnoviteľných zdrojov bez ohľadu na to, či sú priamo pripojené na elektrolyzér, a bez ohľadu na to, či sa elektrina z obnoviteľných zdrojov používa na výrobu kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu alebo na iné účely;

- c) množstvá kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrobeného výrobcom paliva.

Článok 9

Osvedčenie o súlade

Bez ohľadu na to, či sa kvapalné a plyné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyrába na území Únie alebo mimo neho, výrobcovia palív môžu na preukázanie súladu s kritériami stanovenými v článkoch 3 až 7 tohto nariadenia a podľa potreby v súlade s článkom 8 využiť vnútroštátne schémy alebo medzinárodné dobrovoľné schémy uznané Komisiou podľa článku 30 ods. 4 smernice (EÚ) 2018/2001.

Ak výrobca paliva poskytne dôkazy alebo údaje získané v súlade so schémou, ktorá bola predmetom rozhodnutia v súlade s článkom 30 ods. 4 smernice (EÚ) 2018/2001, v rozsahu, v akom sa toto rozhodnutie vzťahuje na preukázanie súladu schémy s článkom 27 ods. 3 piatym a šiestym pododsekom uvedenej smernice, členský štát nebude od dodávateľov kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu vyžadovať, aby poskytli ďalšie dôkazy o súlade s kritériami stanovenými v tomto nariadení.

Článok 10

Podávanie správ

Komisia do 1. júla 2028 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej posúdi vplyv požiadaviek stanovených v tomto nariadení vrátane vplyvu časovej korelácie na výrobné náklady, úspory emisií skleníkových plynov a energetický systém.

Článok 11

Prechodná fáza

Článok 5 písm. a) a b) sa do 1. januára 2028 neuplatňuje na zariadenia vyrábajúce kvapalné a plyné palivo v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu, ktoré budú uvedené do prevádzky pred 1. januárom 2028. Táto výnimka sa nevzťahuje na kapacitu na výrobu kvapalného a plyného paliva v doprave z obnoviteľných zdrojov nebiologického pôvodu pridanú po 1. januári 2028.

Článok 12

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 10. februára 2023

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN